

Kraków. Historyczne sztandary

W Muzeum Armii Krajowej otwarto dziś ekspozycję czasową pt. "Historia pewnego sztandaru". A historia to bogata i oryginalna.

GOSC.PL 07.11.2024 19:36

GRZEGORZ KOZAKIEWICZ

Sztandar z 1979 r., używany przez krakowskich niepodległościowców. GRZEGORZ KOZAKIEWICZ

Sztandar został wykonany w roku 1979 w gronie ówczesnych krakowskich opozycjonistów. Jego autorstwo, zarówno jak i źródło, z którego zaczerpnięto wizerunek Orła Białego, są niejasne. Czasy były takie, że z powodu powszechnych braków wszystkiego trzeba było improwizować. Orła namalowano od szablonu farbą do... malowania zebr i pasów na jezdniach, kupioną od robotników drogowych "za flaszkę". To rozwiązanie technologiczne, choć wymuszone okolicznościami, okazało się bardzo szczęśliwe, bowiem mocna, wodoodporna farba wytrzymała bez problemów deszcze i śniegi stanu wojennego, dalekie wędrówki z marszami, szarpaniny z milicją na demonstracjach i do dziś orzeł prezentuje się całkiem nieźle.

Sztandar stworzono przed pierwszą pielgrzymką Jana Pawła II latem 1979 r., a po raz pierwszy został pokazany publicznie podczas spotkania z młodzieżą na Skałce 8 czerwca, potem na Mszy papieskiej na Błoniach 10 czerwca. A dalej już poszło.

Krakowskie środowiska niepodległościowe nosiły go w pochodach 11 listopada od 1979 roku. Szczęściem i staraniem działaczy nigdy nie wpadł w łapy milicji czy Służby Bezpieczeństwa, a zakusy były! Stał się znakiem ciągłości walki o niepodległość Polski. - Symbolem tego jest ten właśnie sztandar, który uczestniczył w pierwszym po wojnie Marszu Szlakiem I Kompanii Kadrowej w sierpniu 1981 r., a brali w nim udział dawni legioniści, akowcy i ówczesni opozycjoniści - mówił dyrektor Muzeum AK Jarosław Szarek.

W muzeum zobaczymy sztandar, przekazany do zbiorów w roku 2008 przez działaczkę Konfederacji Polski Niepodległej Romanę Kahl-Stachniewicz, informacje o jego burzliwych i chlubnych dziejach, a także film dokumentalny, w którym wypowiadają się ówczesni uczestnicy wydarzeń. Jest w nim także fragment materiału nakręconego przez SB na pl. Matejki 11 listopada 1979 r., kiedy milicja i SB rozbiły demonstrację niepodległościową, zorganizowaną przez KPN.

Historia sztandaru zyskała niespodziewanie swoje uzupełnienie. Podczas uroczystości wystąpiła nieoczekiwanie Małgorzata Feill-Urbańczyk, która wyjęła z torby... drugi sztandar z Orłem Białym, wykonany na zasłonie z jej mieszkania nieco później, bo w roku 1981, użyty m.in. podczas Mszy na Błoniach w 1983 r., a potem na marszach Kadrówki i pielgrzymkach ludzi pracy na Jasną Górę.

Ekspozycję można oglądać do 22 grudnia w siedzibie Muzeum AK przy ul. Wita Stwosza 12.

Na otwarciu ekspozycji Małgorzata Feill-Urbańczyk przyniosła wykonany przez siebie w 1981 r. inny sztandar z Orłem Białym, także używany w trakcie uroczystości religijnych i patriotycznych. [GRZEGORZ KOZAKIEWICZ](#)

<https://krakow.gosc.pl/doc/9036807.Krakow-Historyczne-sztandary>